

УДК 657

Трухоновець Богдана

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя (Україна)

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ: ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ, ВИМОГИ ТА ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ

Truhonovets Bohdana

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil (Ukraine)

CASH FLOW STATEMENT: ECONOMIC ESSENCE, REQUIREMENTS AND PREPARATION PROCEDURE

Фінансова звітність є важливим інструментом управління фінансово-господарською діяльністю підприємства. Одним із ключових її елементів є звіт про рух грошових коштів, який надає інформацію про надходження та вибуття грошових коштів за звітний період. Економічний зміст цього звіту полягає у відображенні динаміки грошових потоків підприємства за трьома видами діяльності: операційною, інвестиційною та фінансовою.

Звіт про рух грошових коштів дає змогу оцінити здатність підприємства генерувати грошові потоки, своєчасно виконувати фінансові зобов'язання, а також здійснювати інвестиційну та фінансову діяльність. Він є важливим джерелом інформації для інвесторів, кредиторів та керівництва підприємства.

В Україні порядок складання звіту про рух грошових коштів регламентується Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1], а також МСБО 7 для підприємств, які застосовують міжнародні стандарти.

Звіт поділяється на три частини:

1. Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, що забезпечує основний дохід.
2. Інвестиційна діяльність – придбання та продаж довгострокових активів та інших інвестицій.
3. Фінансова діяльність – операції, які змінюють розмір і склад власного та позикового капіталу.

Види рухів:

Під час підготовки звіту експерти використовують як прямі, так і непрямі методи. У першому випадку завдання легше виконати, але деякі фактори не враховуються. Наприклад, кредитна заборгованість і дебіторська заборгованість. Другий підхід полягає в управлінні всім капіталом. Він безпосередньо пов'язаний з балансом і враховує доходи майбутніх періодів, надходження та сплату кредитних зобов'язань, амортизацію та інші важливі параметри.

Звіт про рух грошових коштів за прямим методом:

Суть підготовки звіту прямим методом дуже проста. Для цього навіть не потрібні глибокі знання фінансів і бухгалтерського обліку. Розрахунок: грошові надходження мінус витрати.

Процес формування Звіту складається всього з чотирьох етапів: збір даних; розробка форми документу; внесення вхідних даних; розрахунок внутрішніх оборотів.

Для звіту потрібна інформація, отримана з касових документів і банківських виписок. Зазвичай використовуються бухгалтерські процедури. Це дозволяє автоматично формувати звіти за потрібний період часу. Необхідна інформація щодо: строків операцій; сум; типів (надходження або сплати); контрагентів (кому або від кого було здійснено перерахування).

Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом [2]:

Грошовий потік у цьому випадку виходить шляхом коригування чистого прибутку. Амортизація, прибуток або збиток від позареалізаційної діяльності та зміни залишків кредитів за дебіторською заборгованістю додаються до показника чистого прибутку.

Суть цього методу полягає в знаходженні зміни залишку фонду через рівняння балансу. Непрямим він називається тому, що для отримання даних про рух коштів використовуються інші складові балансу. Наприклад, якщо дебіторська заборгованість компанії зростає, то грошові кошти точно зменшаться. Збільшення кредиторської заборгованості повинно супроводжуватися збільшенням грошових коштів.

Процес складання звіту вимагає ретельного збору даних з облікових регістрів, правильного групування грошових потоків та дотримання вимог стандартів. Якісно складений звіт сприяє прозорості діяльності підприємства, зменшенню фінансових ризиків та підвищенню ефективності управління грошовими ресурсами.

Список використаних джерел:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019#Text.
3. Королук Т., Краузе О. Первинні документи в бухгалтерському обліку підприємства в умовах цифрової економіки / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія / за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 26-25. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>
4. Краузе О., Бойко О. Роль хмарних технологій в удосконаленні обліково-аналітичних процесів / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія / за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 36-45. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>
5. Подольчак Н.Ю. Фінансова звітність підприємства: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020.
6. Співак С.М., Королук Т.М., Дерейчук О.П. Організаційні аспекти та інформаційне забезпечення процесу формування звітності підприємств. Галицький економічний вісник. 2024. Том 87. № 2. С. 116–121.
7. Співак С., Королук Т., Ковальчук І., Шаюк М. Особливості складання звітності підприємств в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2024. Том 91. № 6. С. 87–94.